

Titel: Vor Salig Beste-Mamaes Evas Natklokke med en nye Historie om Syndefaldet i Lommen sammenflicket af Galimathias.

Citation: "Vor Salig Beste-Mamaes Evas Natklokke med en nye Historie om Syndefaldet i Lommen sammenflicket af Galimathias.", i *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 17*, Paul Herman Høcke, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_017-shoot-workid1_017_014.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 17

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Vor Salig!

Beste-Mamaes

Evaes Natklokke

Med

en nye Historie

om

Syndefaldet i Lommen

sammenflikket

af

Galimathias.

Jeg har alt for megen Ærbødighed for gamle Bøger dertil, at jeg med de Bibelske Navne skulle sigte til de Personer, som menes i Bibelen.

Voltaire.

Kjøbenhavn 1771.

2

3

Dydige og Deylige

Grisillis!

Bliv ikke rød forbi De seer Deres Navn foran of saa dumt et Skrift. De forbød mig, at sætte mere end det første Bogstav til deres Navn; men en Slags Egensindighed, som er behagelig i Elskov, gjorde mig ulydig. De skammer sig vel ved min Dristighed og ønske heller at jeg havde skrevet en Skatkiste eller Taarekiste og tilegnet Dem; men holdt! jeg troer dog ikke at De tragter efter at komme i Rang med Bedesystemerne, eller at begrave deres Munterhed i Postillbetragtninger. — De

har forbudt mig at udøse mit Hierte for Dem, uden alleene i Ord og Øyekast; men see min Fornuftige! da Skrivefriheden gav Menneskefienden Lov til at hudflette Personer, saa gav den ogsaa mig Hierteklemte Elskere Tilladelse at afskildre Dem mit Hierte. Ja! vil De tænke: Jeg seer af dette Skrift, at

4

han er en Misanthrop, en Krippelkop, som ingen kan være tilpas; en Spidsfindig, som opholder sig over alle; en Selvklog, som troer sig selv stærk nok til at forbedre Verden; en Slange, som suger Giften af alles Handlinger; en Koldsindig, som troer, at alle Fruentimmer krybe igennem Hosse-Hammelen, for at faae den berøvede Ære. — Sandt nok, Deylige! naar jeg er en Skribent, saa er jeg saadan et Menneske, og, naar, jeg er hos Dem, et jeg en Elskere. Hos min Veninde er jeg aldrig

knarvurren; men Kierlighed gjør mig ligesaa overbærende med hendes Smaa-Feyl, som hengiven i hendes Villie, og beundrende over hendes Fuldkommenheder. Kierligheden er endnu ikke bleven saa ædrue af min Fornuft, at jeg har kunnet udmærke mig Deres Feyl. Besidde De nogle, maae de vist ikke være større end Soelgran; thi de meeste Fruentimmer blive mig alt for snart en Væmmelse til, at jeg ikke skulde troe, at De var bedre end dem alle. Deres eget Hierte siger Dem alt for nøye Deres egne Feyl, saa at De aldrig behøver mig til Læremester. Men veed De da vel, Hvorfore jeg har vovet at dedicere et saa kritisk Skrift til Dem, som dette? Naar jeg undtager Dem, saa

5

ville et og hvert andet Fruentimmer , som jeg kiender, ansee det for et Skandskrift over sig. Jeg maatte da, i Stedet for et Kys , vente mig et Ørefigen, til Giengieldelse, fordi deres Navn var bleven udødelig bag ved Titelbladet. Disses Navne ville forævige deres Skam; men Deres skal udbrede Deres Ære ligesaa meget, som Deres Beskedenhed søger at skiule den. De veed meget vel, min Fornuftige! at Selvklogskab ikke er min Drivefieder til at skrive; men det Haab, som Publicum adskillige Gange har givet mig; den nedrige Opførsel en stakkels Student maae taale af sine Principaler; den Hielp jeg tragter efter, og som en ubarmhiertig Skiebne nægtede mig til at understøtte mine Natur-Gaver; den Færdighed, jeg Tid efter anden kan opnaae i at give mine Tanker tilkiende, er allene det, som ansporer mig til at fortiene Penge. Om jeg var bleven til en Misanthrop, og havde faaet et Steenhierte imod Fruentimmerne, saa havde De ey Aarsag at undre sig derover, naar De overveyede det, jeg har fortalt Dem om den Piges Nedrighed imod mig, som vidste at skiule de sletteste Egenskaber under det uskyldigste Ansigt. Det, denne Pige har forskyldt af mig, der skal alle de strafskyldige

6

Piger undgieldte; og aldrig skal jeg opofre nogen uden Dem, min Dydige! den Fortroelighed, som den første gjorde sig uværdig til. Maaskee De smaaleer ved at læse Dette Tilbud, og tænker saa spodsk: godtroende Nar! Hvad lærte dig at skrive saa friepostig? Jo min Smukke! mine Øyne flaae mig ikke feyl, og Deres langt mindre. Seer De, at jeg dog fik Dem til at tage et Brev af min Haand, og det ikke allene skrevet, men gar trykket, saa at hele Verden faaer vore Hemmeligheder at vide. Men mener De ikke at jeg veed, hvorfor De vegrede sig for at modtage det sidste Brev? De ville dermed gjøre mig ved denne Opførsel forsikret om Deres Forsigtighed i Deres Bekiendtskaber; men vær forsikret, at jeg, endog uden dette Kunstgreb af Dem, havde troet det om Dem. Lad mig nu see, at De ikke viser denne smuk-indbundne Bog med Deres kronede Navn i Guld-Bogstaver paa Siderne) frem for nogen. Jeg troer ikke, at De besidde saa megen Forfængelighed, at De, for at tilegne Dem Deres Ære af Dedicationen, ville baade tiikiendegive Dem og mig. Ville De fremvise det for at fornøye et Sælskab med min Dumhed, det taalte jeg gjerne, og hvor ville det ikke glæde

7

mig naar man sagde: den Tosse forærer Fruentimmer Bøger i stæden for Juveler. Jeg ville smidskende see op til det Vindue, hvorigennem et Pige-Sælskab kastede Kaffe-Grumsen ned paa min hvide Hanreys-Fier, som garnerede min Hat; og hver Gang disse nægtede mig at kysse deres Haand eller deres Skiørt, ville jeg skoggerlee i mit Hierte. See ! saadan en Straf kunne De, Deyligste! skaffe mig paa Halsen ved Deres Sladdervurenhed; eller om De i Fortroelighed viiste Bogen til Deres Veninde, saa ville hun strax udbrede, at der var en hemmelig god Forstaaelse imellem os. Ved denne uretfærdige Dom ville jo De tage den største Skade. Om De endskiønt ville afprædike hende Sandheden, af denne Mistanke, dermed, at jeg endnu ikke fuldkommen var overbeviist, om De ikke alt i Forveyen havde skienket Deres Hierte bort til en anden; eller dermed, at De aldrig yde mig den Fortroelig-, hed, som kunde blive Kilden til vort Venskab; eller dermed, at De ikke kunde satte Liid til et sleben Mandfolks Smigrerier; saa ville hun dog nok neppe lade sig giendrive; Thi De veed nok, al Fruentimmer vil altid vinde i Disputatzer. — Det maae da gaae som det vil, med mig og mit Skrift

8

og min Dedication; saa skal jeg dog gjøre Dem og Verden Regnskab, hvorføre jeg har tilegnet mit Hierne-Spind til Grisillis. Grisillis elsker at læse Bøger som opvækker Følelser; men de som saa tørt forbedrer Forstanden, putter hun under Gryden; dette vil hun da maaskee bruge, til at stikke Ild i det vaade Brænde, og hvilken Lykke for mig; thi jeg er mod Strømmen. Den deylige Grisillis be-, sidder en smuk Forstand i at bedømme alt, og lige saa stor Frygt i at fremsætte sine Domme; hvilket just sømmer en belæst Skiønhed. Hun besidder et føleligt Hierte, og aldrig skal hun faae mig til at troe: at ingen endnu har tilbedet hendes mange Fuldkommenheder. Hun forstaaer ey at leve. NB. Roes nok! hun er elsket af alle; det er vel den største Roes, som hun kun erlangede derved, at hun ey viser sine Fortrin for ofte. Hun er hverken en Koket eller. Bede-Søster. Er hun ey værdig nok til at tilegnes et Skrift, til at elskes. Ja! jeg skal uden Hyklerie bevise hende min Ærbødighed, og, dersom hendes Hierte svarer til mit, skal jeg elske hende; og, dersom hendes Oprigtighed faaer mig til at troe, at den Dyd er andet end en Skimære, skal jeg elske hende bestandig. Naar hele Dagen har fornøyet mig med at græde over Daarlighederne i Verden, saa skal jeg om Aftenen henrykkes af at see en retskaffen Skiønhed, som Dyden endnu har efterladt sig og mig; ja i hendes Øynes smukke Breve skal jeg læse mange Anledninger til smukke Tanker.

9

Forlæggerens Fortale.

Forleden var jeg hos en forældet Skiønhed. Hendes forliebte Øyekast og løyerlige Indfald kildrede mit Hierte. Hun drev kun Spøg med de skæggede Skumlere, som vil forbedre Sæderne og loe alle dem ud, som ere

næsviise nok til at dadle der smukke Kiøn. Sladder skrives der nok, sagde hun; men kun lidt som kan fornøye vores Nysgierrighed. Hun greb fat paa mig; tumlede mig om paa Sengen og kildrede mig saaledes i min Side, at jeg nær havde givet Aanden op af Latter. Jeg maatte love hende, inden jeg slap af denne Piine-Bænk, at jeg skulde stille hendes Nyefiggenhed. —

10

Forlæggerens Fortale.

Her seer de Anleedningen til dette Skrift, som jeg har været nødsaget til at gjøre offentlig. Jeg frygter allermeest for Fruentimmer-Vrede, og den er det som kommer mig oftest til at skielve i Livet; i denne Henseende er jeg ligesom Patte-Børn, hvis Suk og Gienvordighed Riiset allene foraarsager. Hellere vil jeg lade kradse mine Øyne af en Hun-Kat, end at en fortørnet Pige skulde faae Lov til at tiatte mig paa Kinden. Katten mjaever kun; men Pigen udtordner Ord, som giennemskier Sielen. Havde jeg da ikke adlydet min friepostige Madame, ved at udgive dette moersomme Stykke, saa kunde jeg have været vis paa en Concert af Forbandelser, indklædt i de spidsfindigste Sødheder. At betale sine Løfter er en Dyd, og, at betale det man skylder Fruentimmer er en Himmel. Englene modrager en pietistisk Siel, som kommer ind ad Himmel-Porten, ikke venligere, end jeg bliver modtagen hos Mad. B. naar jeg leverer hende dette; og St. Peder kysser ikke en himlet Pave-Siel troefastere, end hun vil kysse mig, naar jeg stikker dette Foster frem til hende. Ach

11

Forlæggerens Fortale.

hvor vil jeg i denne Aften smause hos hende! mon Abraham, Isak og Jakob, faaer flere Rætter paa Bordet end jeg, og skal jeg troe, at Sara klapper Abraham saa tit paa Laaret, som Mad. B. i Aften vil gjøre ved mig, for at faae mig til at bekiendtgjøre flere Stykker af samme Kaliver. Skiønt Alderen alt har udhulet hendes Kinder saa smukt, at de i Speylet lader hende skue hendes aabne Grav, som bier paa hende, saa skal jeg dog med mine belevne Kaesser bilde hende ind, at jeg er saa forliebt i hende, som i min deylige Grisillis, der eyer mit Hierte. Den opløste Skiønheds-Minnie, som Alderdommen kastede saa sparsom paa hendes Læber, skal jeg kysse bort; og hvert Kys stal smage mig saa sødt, som om jeg kyssede Herkules der staaer i Rosenborg-Hauge.

Synes De da ikke, mine Læsere! at jeg faaer Spas nok for de par Rixdaler, jeg har anvendt paa at lade dette Narrerie trykke. Intet er meere behageligt for mig, end om jeg kunde bevæge Fruentimmerne, ved disse Exempler til at fatte en Væmmelse for de forbudne Paradiis-Æbler; thi

12

Forlæggerens Fortale.

jeg forsikrer dem paa min Ære, at de faaer Blodgang efter dem. Jeg vil raade Jomfrue Melisse, at hun for all Ting forsmaaer Monsieur Zebaid's Frugt; i sær om han vil forære hende et Par af de store Blommer, som groer i hans Hauge. De ere meget usunde for hende i hendes Jomfruestand; endskiøndt de smage da bedre, end naar den opblæste Doctor Mulvarp i den sorte Slaaprok, har givet hende Lov til at rage dem som en Medicin; thi Medicamenter falde altid modbydelige for en frisk Mave, i hvor meget sødt Apotheke? ren kommer i dem.— Dette skal De ansee for en Fortale, elskelige Læsere! Men maaskee De for den dumme Fortales Skyld bliver saa forbittred, at De putter heele Skriftet i Skorsteenen af Maskinen, som staaer og kaager paa Theebordet.

Forlæggeren.

13

En

nye Historie

om

Syndefaldet i Lommen.

Endnu havde Pharaoes Prinsesse ikke gaet ud at bade sit sneehvide Legeme, for at see hvorledes det gik Moses i Rørkisten, som hun fik i Barselseng. Endnu havde den springske Hyrde-Pige ikke leget Kisbus i Skoven og Meyeren havde endnu ikke leger Pusle-Bænke og Kryb-i-Træe med Meyersken i Høe-Stakken. Endnu havde man ikke tilstædet Fruentimmeret at fiile Stykker med Flinte-Steen af det Træe, som de kalde Livsens. Endnu havde man ey blevet den forliebte Abekat vaer, som sukkede sig ihiel ved Kedrons Aabredde. Man havde aldrig Hørt den hornede Huusbonds Jammersange og

14

aldrig seet den skalue Philosoph at hævne sig paa sin Elskerinde med tørre Moraler. Endnu havde man ikke seet den striidbare Amazoninde at kaste sit inderste Skiørt fra sig paa Kiempepladsen; og aldrig havde Vallpladsen været bestrøet med fileerte Taarne. Den skindsyge Beste-Moer, som er blind af Alder og maae vogte Kakkelovnskrogen, havde endnu ikke kommet Jorden til at ryste ved sine Forbandelser. Den stortalende Barbeer havde endnu ikke støyet omkring med Bækkenet under Armen og siunget forliebte Arier. Man havde endnu ikke mærket, hvor meget at Vind kan formaae i Verden. Verden havde endnu ikke skielvet for en feed Vindbeutel. Endnu bar Hahnreyen sin Knude paa Ryggen.

Da, ja just da! gik Eva om Morgenen ud i Æden og plukkede Kirsebær. Hun havde, som sædvanligt, i Sinde at besøge sine Sladder-Systre den Dag. Hun lagde Kirsebærene i en Kurv, som hun havde arvet og som var flettet af hendes salig Moder (Chineserne veed hvad hun heed; jeg busker det ikke). Havde I staaet i Haugen paa Luur tilligemed

15

Melchisedech, ach! hvor ville det da have krøbet i Jer af bar Kierlighed, naar I havde faaet den deylige Madam Eva i Sigte. Hun gik kun ud om Morgenen med udkiemmet Haar ; men Mangelen paa de Bukler, som Fransæserne bruge, gjorde hende desto deyligere. Og naar hun gik ud om Dagen, saa var hun meere ærværdig i sin Natkappe end Dragedukkerne, som oven paa deres Isse har slaaget Leyr op til hundrede tusind Mand.

Ingen Pige er meere forførisk, end en Kokette, som veed at indhulle sig i Uskyldighed. Evaes uskyldige Øyekast trængte sig igiennem mange Buske til Melchisedechs Hierte. Han listede sig hen bag ved en Hække og stod ved Siden af hende, da hun sagde: Deylige og blomstrefulde Græsbenk! jeg husker hvad Nektar jeg nød i Gaar i Aftenkiølingen, da jeg havde min lille Adam imellem mine Arme og kielede for ham.

Det var fortryllende for ham at hore, men tillige smerteligt, i det hun tilbagekaldte hans Misundelse han havde følt Aftenen tilforn, ved at see den deylige Eva at krye sig ved sin Adam.

16

Hvorledes var da dette Syn? Eva Havde ikke forskandset sine bløde Bryster med Batterier af Jern og Been, som vore Kydske kalde Snørliver og som skal hielpe at forsvare den Festning mod Mandfolkernes Anfald, som Deres Svaghed ellers alt for læt maatte overgive. For at gjøre sig yndig hos sin Adam, havde hun bestrøet sine Bryster med nye udsprungne Roser og de, tilligemed den sneehvide Hals, bleve omringede med en Vidie-Krands. Adam omfavnede hende troefast og krystede hende op til sit Hierte. Eva hængte sine .sammenflettede Arme om hans. Hals og havde et Figenblad hvormed hun viftede sig i Ansigtet, naar det blussede af Undseelse, eller hun bortkysede Myg og Fluor, som krildede Adam i Ansigtet. Slynget i hinanden laae de hen» strakt og kiølnede sig i det krydrede Græs, som spillede over deres Ansigter; de udtrykke hinandens hæstige Kierlighed med belevne Kys. Eva følte ikke andet og forstod sig ikke paa andet end paa Kvs. Hun indsugede med lange Drag den guddommelig Sødhed. Omkring hendes tausse Mund legede en Flok veltalre

17

Yndigheder. Imens hun overgav sig til disse Henrykkelser, saae han, hvorledes hendes deylige Bryster hævede sig og faldt.

Adam laae med en ung Mandighed og tilfredsstillet Kierlighed ved hendes Side. Undertiden lod han vel er majestætisk Blik gaae om i Skabningen; men altid hvilede det hos hende og aldrig glemte det hende. Halv myndig og halv frygtsom; halv undseelig og halv friemodig vovede han at famle hendes spæde Legeme. Eva stilte sig an ligesom hun vegrede sig ved hver Frihed Adam gav sig; men denne ømme Striid tillokkede og hendes forhalede Tilladelse krydrede hans Følelser. —

Alt dette havde Melchisedech, Aftenen tilforn, seet i en Myrther-Busk, ikke langt fra Græsbenken, hvor de gottede sig. Hans Mund løb i Vand, i det han misundede Adam denne Lyksalighed. Ingen Pige var ham saa smuk som Eva, og intet Mandfolk saa væmmelig som Adam. Han gik hele Natten igiennem i Æden og forestilte sig denne Scene med Hiertegræmmelse. Han grublede paa at udfinde Veyen til Evaes Hiene. Han tænkte ved sig

18

selv: Skulle nogen Elskerinde være saa indtaget af sin Ven, at man ey stulle kunne udslukke hendes Kierlighcd? Kan Adam slaae Laas for Æden , eller har Gabriels Sværd faaet Ordre at dræbe dem som plukke Frugter derinde? Skulle jeg ey bryde mig en aaben Vey igiennem Tornegjærdet, som omkrandser Haugen, at jeg ikke havde nødig at spørge Adam Forlov hver Gang jeg ville ind? Forstaaer Adam ey at leve? Er han saa

gierrig, at han misunder andre at plukke Figen paa hans Træer? Er han ikke som den barmhertige Mand, der gjerne tillader at andre maae stille deres Hunger, og mon han lader som han ikke seer dem der lædske sig ved hans Kilde? Naar kunne man ikke sætte en kiærlig Ægtemand Briller paa, og naar kunne man ikke ved Kunst bedrage en øm Kone? Forleden saae jeg de stiaalne Elskovs-Blik, som hun stillede paa Enoch, da hun laae i Adams Arme og smigrede for ham. Enoch er en frygtsom Kanin; men Melchisedech er en driftig Prophet. Jeg skal nok viide at sætte Priis

paa Evaes Tillokkelser.

Hun skal ikke give

19

mig et Vink, som jeg jo skal forstaae. JF Natvil jeg moere mig med mine forliebte Drømme, og i Dagbrækningen kommer Eva nok ud i Haugen. Jeg skal ey tænke at en ond Engel fører Adam med hende herud; thi hvad havde jeg da for Nytte af min Nattevaagen, uden nye Ærgrelse over at see deres ømme Omgang.

Hundrede Gange tænkte han dette om igjen, indtil Morgenstraalerne begyndte at skiære i hans Øyne. Endskiønt hans Syn var forvirret af Solens friske Straaler, og endskiønt han var omringet af mange Buske, saa skimtede han dog Eva det første hun kom gaaendes i Haugen.

Vi hørte for, at han kom uformærkt og hørte hendes første Ord da hun kom ved Græsbænken. Ved at see paa hende, blev han med eet forbauset. Han tiltalte hende ikke syngende med en kunstig Elskovs Hyrde-Viser; thi Psalmbogen, som bruges til Gudstienesten, i Veneris Tempel i Italien, var endnu ikke kommet i Trykken; han havde endnu ikke lært de unaturlige Kunstgreb i Elskovssager. Zit-

20

trende krøb han frem af Busken, og da Eva blev ham vaer, saa gysede det i hans hele Væsen; thi han havde ikke gaaet i Skole hos den vildtre Cain, som informerte Folk i Grumhed mod Dyrene, og i den Kunst at kysse Fruentimmerne paa Haanden; han lærte dem at gribe lige saa ublue fat paa en Pige, de ey Havde seet før, som paa en Geed de skulle malke. — Melchisedech havde endnu ikke lært Forelskedes opskruede Talemaader af Romanerne, derfor stod han som en Støtte og lod Eva, som endnu ikke vidste hans Griller, tiltale sig først. I det hun saae paa Melchisedech med et væmodigt og venligt Øye, sagde hun til ham: Hvorfor seer du saa forvirret ud og hvor kommer du i Æden saa tidlig? Har du Maaskee hendrevet Natten i Spøg med Zilla og stiaalet Rosen ud af hendes Barm? eller har du lagt hist og opsøgt Guldsteene ved Floden Pison, for at sætte dem paa hendes Brystsmekke? Ney, deylligste-Eva! svarte Melchisedech, (en hæftig Kierlighed gaaer Omveye men røber sig i øyekast) jeg blev her i Haugen og Giøgleriet

21

af Natten forbød mig at finde Udgangen. Eva mærkede nok en usædvanlig Adspredelse i hans Lader; men gjorde sig dog ingen Tanker derom. — Eva tog Melchisedech sat ved Haanden og førte ham hen med sig paa Blomsterbænken. Hun viiste sig heri ikke faa tvungen som vore Tiders Fruentimmer, som ikke tør røre ved Mandfolkene af Frygt for at derved skulle dæmpe den hæftige Lyst, Mandfolkene har til at røre ved sig. Melchisedech satte sig jævnsides ved hende. Han foldede en sine Hænder i hendes, ey heller udbad han sig Tilladelse at læne sig op til Skuldre, ey heller stial han Kirsebær af des Kurv, for at faae Smaaetiat af hende; ey heller prøvede han hendes Koldsindighed ved at rive Lomme-Tørklædet fra hende; ney! slige Handlinger vare ey endnu kommet i Brug. Han sat gandske hengiven, næsten som et maalløs Billede, og gav Nøye Agt paa Evæ Øyekast. Hun forstod dog saa meget, at Fruentimmerne kan best lide een der næsten ikke taler sit Moersmaal ret; men Øyesproget mane han forstaae. Han stilte sig gandske eenfoldig an

22

ved alt det Eva sagde; saasom han vidste meget vel, at man maae holde Fornuften fangen i Fruentimmer-Sælskab, og at Fornuftigheder smage dem ligesaa modbydelige som den roesværdige Suppe Naboersken har kaagt og som de selv ikke forstaae at lave. Talte han noget, saa var det Hiertets Sprog; for Resten sukkede han kun og saae hende stivt i Øynene. Hun fortalte ham at Abels Enke havde opfundet en forunderlig Maskine; hvad mener de vel, kiære Læsere! at det var for en Maskine? Det var ingen Pudder-Puster; ey heller en Vifte; ey heller en Phaeton; Det var en Maskine, som Jomfrue P * forleden kaldte af Uvidenhed en Veyr-Mølle; Jomfrur S * en Hiulbør; Jomfrue W ** et Vind-Kompas; Jomfrue F * et Instrument at spille paa, og som Bønderne kalde en Rok. Hun fortalte ham med en spodsk Mine, at Adam var bleven givt, og kunne ikke engang beskiere Træerne i en Hauge; men hvor ville hun ikke havt rympet Næse, om hun havde seet Jomfruer i vore Tider givtes, som ikke engang forstaaer at skiere et smukt Stykke Brød; og ville hun ikke har

23

sat et par Øyne op, om hun havde seet, hvor ynkelig vore pene Piger. skaae sig, naar de af en Hændelse faaer Brødkniven i Haanden, og hvor løyerlig de gier sig til at file paa det stakkels Brød. — Hun beskrev ham Wingdes Elskovs-Handler, og forsikrede, at de var Aarsag til den store Dovenskab, som hun var forfalden til. I det Eva ville, for Exempel Skyld, vise, hvorledes Wingda heele Dagen sad med Haanden under Kinden, støttede hun sig paa sin Albue saa trygt op til Stien, som stod op til Træet, der skyggede over Græsbænken, at Stien faldt overende. Begge bleve forbauset; dog saae man hverken at Eva faldt i Besvimelse af Skræk; ey heller at Melchisedech sank i Knæ af Frygt for den Skade, som lettelig kunne have rammet Eva. — Dette pludselige Tilfælde satte dem ikkun lit ud fra deres Roelighed, og de bleve ey mere forskrækkede, end vore Smaaherrer, naar Viften falder. af Haanden fra deres Deylige.

Man skulle vel falde i Forundring, Hvor denne Stie var kommen der til at staae? Den var ey bleven brugt af Evas Haarskierer

24

til at stige i Høyden for at komme til at sætte Spidsen paa hendes Top tilrette. Eva havde ingen Haarskier og brugte ingen Taarne paa Hovedet. Stien var ey heller brugt til det, som Ulven i Faareskindet bruger den i vore Tider, naar han sidder paa Udkik efter sine Lokke-Duer, og glemmer Turtelduen i Viingaarden. Stien havde tilforn hjulpet Adam til at plukke Æbler, —

Fremdeles fortalte Eva ham om Abels Begravelse. ■— Den sikrede dog vel ikke om Natten i Mull og Mørke, fordi ingen af de Vellystige skulle ihukomme Dødens Dag. Man saae vel ikke halvrukede Studentere at Lære en Hornlygte med en Skillings-Praas i, for at finde Veyen til den Dødes Vaaning? Her var vel heller ingen Trætte med den lade Præst, fordi han ikke ville staae op om Natten og kaste tre Nævefulde Rosiner og Mandler paa den Afdødes Liigskiorte? Her græd man vel ikke Crocodile Graad, og Madame Abel Holdt vel ikke Bryllup paa Kiste-Laaget? Her indklædte man vel ikke den Afdødes Eftermæle i giftige Velsignelser og Lovtaler? Ney, Adam

25

havde kun svøbt Abel i nogle tørre Siv og lagt ham i den udhulede Klippe ved Floden Phrat. Ved denne Liigbegiengelse havde man ey nødvendig at lee over en forkeert Rang-Forordning; man havde ey nødvendig at gjøre sig til gode over Levitens Trøst til Enken; man kunne en faae Materie til at spase over den løyerlige sorte Kiste-Habit, som Liiglauguet havde paa. Og Spottefuglen fandt ingen Anledning til at glose over det Liiglaug, i hvilket den ene kommer anstiigendes med en Bosseronne; den anden med en sortagtig Kittel; den tredie med Paryk og Hue oven paa; den fjerde med en Hat paa et skaldet Hoved; den femte med en Slaaprok; den siette med en ulden Damaskes Trøye med Sølv-Knapper i, og med en Kabus paa en treløkket Paryk; den syvende med en rød Vadmel's Kioel; den ottende med en forreven Skindpels. Paa hvilket Laug man kan tilegne det bekjendte Ordsprog: at otte Siele bleve frelste fra Syndfloden; naar de, nemlig skadesløs, kommer fra Afgang dvs. Gildet i Liighuset.

26

Nu fortalte Eva ham Aarsagen, hvorfor Cain blev faa fiendsk paa Abel; og Indhoiden af hendes Fortælling var ligesom Mosis; thi Abel havde været hendes forkielede Patte-Glut; og hvor kunne hun da være Upartisk? men den rette Aarsag til Cains Had er denne: At Abel var en Øyetiener, som ikke bluedes ved den skammeligste og nedrigste Opførsel imod Cain. Abel havde udstudeert sin Faders kiellingvurne Tænkemaade. Han var ond nok i Hiertet til at betiene sig af nedrig Løgn imod Cain, for at gjøre Faderens Hierte fremmet for ham. Han passede nøye paa alt det Cain foretog sig, og om det end var det alleruskylidigste, saa fortalte Abel det til Adam; hver Fortælling blev fremført med en Spidsfindig« hed, som gjør alle Handler latterlige, og med en Slags Ømhed tillige, som skulle indbilde den lettroende Fader, at han mente Cains Vel. Abel var aldrig meere varm i Hovedet af nedrige Anslag imod sin Broder, end naar han mærkede, at Faderen til sine Tider glemte sit Had, sin ugrundede Mistanke, eller sine forudfattede Meeninger om

27

Cain. Adam skienkede Abel der rareste af det han havde plukket i Haugen, og det beste han havde fanget i Dyr-Skoven. Denne Fordeel maatte spadseren Abels Næse forbi, dersom Adam ret begyndte igjen at elske Cain (thi han havde elsket ham meest, da han var liden); men fordi at Cain ey forstod at smiske, eller at skikke sig i den knarvurne Adams Indfald, saa var Cain bleven ham en Væmmelse. Deri søgte Cain sin Profit, og saasart Adams Kierlighed blev deelt imellem dem, saa ville Profitten ogsaa deeles, det vidste Abel. Naar de vilde Dyr til sine Tider vendte Kløerne mod Cain, og han laae hielpeløs, og svømmede i Blod i Skoven, gik Abel ofte forbi, saae til ham med spodske Øyne, og loe ham ud i hans Ulykke. Der maatte Cain ligge forladt af alle, indtil Adam, som dog i Grunden var en god Mand, blev rørt af de Fortællelser, han hørte om Cains Elendighed, og bevæget til at bære ham hjem paa sine Skuldre, som et fortabt Faar. Abel fik aldrig saasart Nys om Faderens opvaagnede Ømhed, førend han anstillede sig ligesaa øm og ligesaa geskæftig til

28

at hielpe den saarede Cain i rette. Dette gjorde Abel for ikke at spille den Credit, som Adam havde for ham. Mens Cain laae i sin Faders Lazaret og nød Beviiser paa en faderlig Ømhed (thi Adam kiendte allerede medicinske Urter, som han saa smaaelig opledte paa Marken, for at faae Cain kureret) saa kunde han ikke andet end blive sygere og sygere, af Græmmelse over at see paa hans Broders Lumskheder og Lumpenheder. Han saae hvorledes Abel stiael af Faderens Must, og bildte den Gamle ind, at Graverne i Haugen havde stiaalet den. Han saae, at Abel beloe Adams eenfoldige Oprigtighed og Godtroenhed, hver Gang han vendte ham Ryggen; hvorledes han satte ham Brillen paa Næsen, næsten i hvert Ord han talte; hvorledes Faderens Hierte hoppede, naar Abel lod ham høre sine klygtige Indfald og nedrige Fortolkninger over Med-Menneskenes Handlinger; hvad Medhold han fik af Faderen til at udøve det, som allene røbede hans nedrige Hierte; naar han nemlig paa det grummeste behandlede Graverne, det mindste de torde lade et uærbødig Ord falde

29

imod Faders Søn i Huset; da han dog ellers i Spøg lod dem give sig Strambux. Hans Opførsel var mod Cain som mod de andre, og han holdt Faderen ligesaa stærk forskandset, som Grev Brühl Kongen af Pohlen. Abel passede Nøye paa, at Cain ey fik for megen Leylighed til at tale Med Faderen i Eenrum; og at han ikke blev deelagtiggjort i det, som var i Gierde til Abels Lyksaligheds Befordring.

Hvis Cain havde sagt Faderen, at Pigen, som Abel elskede, var af den forhorede Kiempe-Slags; at Abel var ung, og havde alt for lit Skiæg til at paadrage sig en Faders ærværdighed; alt for uforsøgt til at bære faderlige og Huus-Sorger; det havde været en hvislende Slanges Lyd i Faderens, og en Misundelig Broders, i Abels Ører. Abel frygtede, at Cain skulle sige Sandhed, aabne Faderens forblindede Øyne og gjøre ham et Skaar i den Fordeel, Adam havde lovet ham. Abel pønsede da paa at skaffe Cain langt bort af Veyen; men da Forsynet gjorde hans lumske Ønske til intet, skulle man med Forundring Have seet, at Abel af Forbistrelse næsten besvi-

30

mede. Nu gik Abel en anden Vey, som lykkedes ham bedre. Han stilte sig an som Cains inderlige Ven, og fortalte ham ligegyldige Hemmeligheder, som vare i alle Folkes Munde, og det i Henseende, deels fordi han var udlært paa at Menneskeligheden vil gjerne giengielde Fortroelighed med Fortroelighed (thi hvad Fordeel var det ikke for Cain, at han paa denne Maade kunne saae udlokkes det af Cains Oprigtighed, hvormed han kunne sætte Ondt i Faderen. Abel var ogsaa tildeels fortroelig med Cain, fordi han kiendte hans oprigtige Hierte, som kunne ey tillade ham at gjøre Abel nogen Afbræk hos Faderen, saalænge Cain troede at han var Abels virkelige Ven. Naar Abel mærkede hans Nedrigheder imod sig, saa havde han lidt i Sinde at opdage det for Faderen; men saasom han vidste at Faderen var saa indtagen af Fordomme imod sig, saa sparede han Umagen.

Hundrede Gange troede Cain Abels reene Oprigtighed, og tusinde Gange viiste Abel ham fin Slangebraad, førend han kunne overtale sig til at troe, at Abel var en Diævel i

31

Steden for en Broder. Cain tænkte vel om alle, og intet uden en lang Erfarenhed; lærte ham at mistænke og forsage paa de gode Tanker han havde fattet om Medmenneskene. Cain glemte snart en Forurettelse, fordi han havde vant sig til at besmykke andres Feyl imod sig. Abel havde en besynderlig Gave til at forstiile sin Nedrighed med Ansigtets Yndighed; disse vare Aarsagerne, Hvorfor han saa ofte paa nye indtog og paa nye igien bedrog Cain. Kan der da vel nogen undre over, at Cain engang i Hidsighed gav Abel sit Livs-Brød?

Da Eva begyndte at tale om Abel, blev hun tungsindet, og en Taare trillede efter den anden ned af hendes Kinder, da hun i samme Melancholie erindrede sig sin Drøm, som hun havde havt samme Nat. Melchisedech blev rørt over disse Skiønheds-Taarer, og bad, at hun dog ville lætte sin Beklumring, og fortælle ham, hvad der lagde hende paa Hiertet. Hun syntes, at Adam nu reent slog hende i Glemmebogen; At han løb omkring med en Slags Salve, som voxte paa Livsens Træe, og (ligesom vore Doctores prøver deres Kunft paa de

32

heele Fruentimmer i Accouchement-Huuset) lægede unge Fruentimmers Skade. Hun syntes at hun saae, hvorledes han koldsindig kunne see, at hun havde faaet en Skramme paa Huden af en Stikkelsbærtorn, og forbandt hende ikke; men at han ved den mindste Havelse hos et andet Fruentimmer anstillede saa mange Slags medicinske Kurer, fandt saa ømmelig paa det beskadede Stæd, og aldrig sparte sit Plaster. Hun syntes at han engang saae, at hun var kommen for Skade og faaet en Tidsel langt ind i Laaret, og endskiønt Laaret var færdig at boldne, saa ville han dog ikke drage den ud med sin Søgere; At han glemte at nyde hendes Rætter, som hun tilstod ham visse Timer om Dagen; (ligesom Bruden der akkordeerte sin Brudgom tre Kys hver Morgen, Middag og Aften) og det fordi han var saa forgabet i at oplede Vergismeinnichter, Soelsikker og

andre nyttige Urter i Medicinen; Saa at hun syntes det gik Adam ligesom vi synes det gaaer vor Poet, der skildrer tusinde Skiønheder og Millioner Kierligheder af, uden at faae et Kys; der gjør sig

33

Umage for at komme andres Munde til at løbe i Vand efter de velsmagende Rætter han beskriver, mens han er selv skrup-sulten. Eva troede ligesaa undskyldende i sin Drøm om Adam, som vi tænke om vor Poet; men luur ham! Han laer sig ey Nøye med Skyggerne af Skiønheder, med Skimererne af Kierligheden, eller med Lugten af Maden. Med en Arie fortjener han et Kys; med et Binde-Vers en Skaal Kaske; med et Nyeaars-Vers et prægtigt Maaltid, og med et Brude-Vers en Omarmelse. — Hun drømte, at hun med all sin Tryglen ikke kunde faae ham til at synge Hende et Stykke for. Han havde ikke gjort ilde, om han havde nægtet hendes Bøn, endskiønt han var vaagen; thi hvor latterligt er det ikke, at saadanne Abekatter, som jeg og mine Lige, laer vor Biørne-Stemme høre for Fruentimmerne, naar vi ere enten melancholsk af Kierlighed eller Bekymring; enten glade af Forstillelse eller af Hiertet; enten vrede eller vel tilfreds; enten skindsyge eller ligegyldige; enten frygtsomme eller vel til Mode.

34

Hun syntes at Adam luurte Nætterne, igiennem ved Buskene for at høre Nattergalens Triller, og forødte mange Dage allene for at faae den brogede Paradiis-Fugl at see. Ville Adam have gjort dette, saa havde han i det mindste viist sig klogere end den unge Her Pomadekrukke, som hellere vil betale 2 Mark for at see Skiønhederne paa Comoedien, end gaae paa en Loge i Kirken, hvor han for intet kan faae dem at see. Hvis Dandserinde Letfod prædikede, forsømte han sig ikke, om det saa skulle koste 2 Rdlr. — Adam havde, havt sin Musik for intet; men Haandværksbursene ere klogere, som, for at have et udmatteligeres Arbeyde om Hviledagen, end i Arbeyds-Dagene, kaster deres heele Ugeløn i Fiolen. Langt fra! at disse skulle lade Fiolen sørge; ney! de sørge for Fiolen. De spenderer det paa deres Ører, hvorfor de kunne købe sig et smukt Instrument til deres Næse, som kunne hielpe dem til at indsee deres Daarlighed og den Armod de har at befrygte, naar de ryste paa Hænderne og ikke meere kan see at træde Syenaalen. Hun viser os i sin

35

Drøm, at Adam forstod at sætte Priis paa en naturlig Musik. Om Adam kom paa vor franske Comoedie, ville han vist bære sig ad ligesom vores italienske Sangere, som er bange for at faae Misklangen af Operetterne at høre, og forføyer sig saa spodsk bort, hvergang de franske Tyre begynde at brumme. Vor langskieggede Fader ville lære vore Studsbarter at de ikke skulle komme sammen paa Concerter, for at gjøre Kalmukker til Fruentimmerne, eller for at vase med dem, eller for at lade Knævren saa høyt løbe, at de, som overgive sig til de sødeste Følelser, Musikken opvækker, blive betagne al Følelse og Hørelse.

Vi Har i vore Tider ey nødig at gjøre os megen Umage for at see brogede Fugle. Vi kan møde en spraglet Høne eller ti i een Gade, og jeg har adskillige Gange været nær ved at besvime af Forskrækkelse, naar der (i det samme jeg har gaaet i Tanker) er kommet en Rovfugl mig i Møde, og med at kaste sine stive Glukker paa mig, ligesom har truet at rive mine Øyne ud. Jeg er kun en frygtagtig Due; men det var ey got, at alle vare saa;

36

Hvor ville de da faae Rov fra? Det mangler de aldrig. Lister man sig efter, skal man see, at endog den smukke Hr. Kiøn laer sig lokke til at putte sin deylige Haand imellem deres Vinger. Da jeg saae dette, undrede jeg at hans Haand ey blev spedalsk som Snee. Gaaer man ind i Rosenborg-Hauge om Aftenen, saa har man ey nødig at tvivle længere, om her ere brogede Fugle i Mængde. Underlige Mirakler, og Omskabninger og Forvandlinger kan man see. Hist ved det tillukte Lysthuus saae jeg en Hane (som Dagen tilforn havde hukket Øyet ud paa alle sine Høns) kom springendes frem af en Busk, og Anden løb og qvækkede bag efter ham, fordi han ville stiele sig fra at give hende de Korn, han havde lovet hende, til at fordøye sin Madning med. Jeg saae en Flok aandelige Mulvarpe at blive forvandlet til glubske Falke, i det samme som de saae nogle lækre Lokke-Duer. Jeg saae en Due at omskiftes til en Skruptudse. Skrækkelige Forvandling! Jeg saae en Kiempe at udgiøre en Langemand paa Skuldrene af en Dværg; en Dværg at sidde paa Næsen af en

37

Goliath, og en Goliath at sammenkrypes i en Muus. Jeg saae spanske Puddelhunde at blive pukkelryggede Kameeler, og løb omkring ligesom Panflickeren, der raaber: schal I ha Kehler aa flikket Pann. Jeg fordyber mig saa i mine dumme Drømme, at jeg glemmer Evaes. Hvad drømte hun da meere? — Hun drømte at Adam spekuleerte saa meget paa at udfinde beqvemme Navne til de Urter og Planter, han fandt paa Marken; at han glemte al Eftersyn til de unge Planter, som han havde foræret hende til Pant paa sin Kierlighed. I dette drømte Eva ret, om hun aldrig havde drømt ret før; thi hvor skulle ellers den stundesløse Professor have lært at grunde saa længe paa latinske Ords Oprindelse, til han glemte sine egne Børns Navne? og hvor skulle han have lært at efterlade Verden sin Yngel i Form af dumme Oxer, for paa sin Lig-Kiste at kunne med rette

fortiene denne Gravskrift: Heri hviler Fabri Zorani Léxicon?

Eva drømte fremdeles, at Adam, af Frygt for at han ey skulle faae Tid til at blive klog nok, eller at andre skulle blive ligesaa

38

kloge som han, åbenbarede intet af alle hans nye Opdagelser. Det er gierne de store og kloge Marmor-Hoveders Maade, at de ikke slide for meget paa Munden; thi af en Hændelse kunne Munden blive bidt fra dem af en læg Mand, og hvor ville de da faae de spodske Tremelanter fra, hvormed de biefalder andres Klygt, og ophøyer deres Beskedenhed i at skiule deres egen.

Eva syntes i Drømmen, at hun tit ville vide noget Nyt af ham; men at han rystede kun paa Hovedet og svarte: Der forstaaer du ikke, Eva! Ja at Adam moerede sig saa med andre Væsener, at han huskede ikke paa, at der var en Eva til. Hun følte over alt dette en hæftig Græmmelse, og den forliebte Utaalmodighed bemestrede sig alle hendes Tanker. Hun syntes at skamme sig ved at være en Slavinde af saadan en Mand. Morpheus indstillede sig for hende, og beviste hende, at han bedre forstod Levemaaden, end den gamle trevne Adam. Hun syntes at hun faldt paa Knæe for ham, og bad om hans Barmhertighed over sig, ret ligesom den lille Glut, der,

39

for en Tid siden, blev tvunget af den forhexede Orm, hun havde faaet i Livet, til at tage en vindtør Jyde-Sild; thi hun bad tre Bønner meget ydmygelig til en Cathechismus-Søn (som var ikke smukkerere end et Calvin-Æble der er sammensnørpet i Bagerovnen) at han dog for Himlens Skyld ikke ville forsømme at besøge hende paa de Timer af Dagen, Manden var ude; men hvor ville det gaae med denne Bibel-Plak, om hun, mod Formodning, blev overrumplet af hendes Mand; ligesom Jomfrue W ***** forleden Aar blev truffen af hendes Kiereste i Forstuen med en anden Skunk.

Eva syntes at hun kyssede, knuede og klappede Morpheus faa længe, indtil han ikke kunne taale at være længere stiv imod hende; at han lod sig tilsidst bevæge til at lukke sine Arme op, klemme hende op til sit Hierte, og lade den søde Vellyst under tusinde Kys springe i hendes Aarer. Hun syntes at hun nu i saa Øyeblikke vidste ikke af sig selv at sige, laae henstrakt i Henrykkelse, og overgav sig til alle hans Kresser; thi Morpheus forstod ligesaa

40

got at gjøre Kresser, som Hauptbojsten, der anvendte alle sine Kunster for at komme til at blæse paa Jomfruens Mundstykke dvs. at kysse. Forskiellen allene var, at den sidste maatte forlade sine Kunster, som en slukøret Hund. der lader af at staae paa Bagbenene førend Hans Tugtemester siger: abgøst; men Morpheus røyseerte.

Hun syntes at Morpheus opførte sig ret honet. Denne Honethed bestod ey deri, at han havde en Flaske Sangparelje og slog Eva i Øynene med; den bestod ey heller deri, at han paaduttede hende tusinde Yndigheder og Dyder, som hun aldrig besad; den bestod ey heller deri, at han bød hende hundrede Gange en Priis Tobak, for at see, hvor behagelig hun hvergang ville afslaae hans Tilbud; ey heller deri, at han hialp hende at baldyre (endskiønt! dog i en vis Hensigt); ey heller deri, åt han stak Naalene i en smuk Orden paa hendes to Naale-Puder; ey heller deri, at han laae paa Jorden og kyste hendes Knæe, som en Fantast; ey heller deri, at han løfte hendes Forklædebaand tive Gange op, for at faae Leylighed til at

41

forsonse sig ligesaa mange Gange med hende igien. Ney! - - hans Honethed bestod i noget langt andet, og hvori bestod den da? Allene deri, at han kunne mærke paa hendes daanede Blik, naar hun best trængte til et Kys: i samme Punkt af Tiden kyste han hende tit og tæt og næt og ret, saa at en ulignelig Sødhed giennemløb hendes heele Legeme og hviilte sig i hendes Hierte. Imidlertid befalte Morpheus Fuglene at forlænge hendes Elskovs-Følelser med deres musikalske Stemmer, og Blomsterne at forsøde hendes Fornemmelser med deres indtagende Vellugt. Hun syntes at Morpheus i det samme omdannede alle de deyligste Blomstere til ligesaa mange yndige Kammerjunkere, som alle gjorde deres Opvartning hos hende, som alle kappedes med hinanden at bevise hende Velvilligheder, holde hendes Øyekast hos dem, og sparede ingen Midler for at vinde hendes Hierte. Ingen Ting fornøiede Eva meere, end at see disse mange-farve-, de Blomstre omskabte til levende Mennesker ; men hun tænkte i sit Hierte, at være bleven en Gudinde, fordi hun meente at læse Ærbø-

42

dighed i enhvers Ansigt; endskiønt hun tog mærkelig Feyl og glemte, at disse nye Dyr kunne have meget tilovers i deres Legemer af deres første Væsen; thi NB. de havde havt mange Farver førend deres

Forvandling. Det gaaer vore Kokettiske Fruentimmer ligesom Eva i Drømmen; de tiltroe sig selv alle Fuldkommenheder og alle Fortrin allene, fordi en falsk Flok Springere bilde dem det ind; men gid de ville vide, at just disse Smigrere kaste den Kalk i deres Øyne, som er Aarsag i at de altid blive de samme Vanskabninger de have været; ja, at disse nedrige Fuchssvandsere ere just selv de første, som tager Juvelen dvs. Æren ud af deres Brystsmykker. Ingen Ting ligger vore Koketter meere paa Hiertet, end at tage Lugen fra hverandre; thi man seer jo hvor omhyggelig Jomfrue K * * viser sig, for at alle Mandfolkenes Øyne skal vogte paa hende. Hun gotter sig over, at kunne narre en oprigtig Mandsperson med sine falske Tillokkelser, og taer sig ey vare for den Foragt, hvormed hendes kiede Galaner om en kort Tid vil lønne hende. Et Fruentimmer, som elsker en eeneste

43

44 (43)

Person med Oprigtighed, er i disses Sælskab som et Vidunder; og hvor ville det gaae den dydige Jomfrue G * * * om hun engang havde det Uheld, at slippe ind i et Sælskab Koketter? Forstod hun ey den Kunst at behage en eneste Elsker, uden at nogen mærkede hendes Tragten derefter; ikke at vise sig tillokkende mod den Person, som hendes Hierte foragtede; ikke at lade som hun ikke engang observeerte den Person, som troer at have hendes Hierte; ikke at roese Narrernes Fjaserier, og ikke at beundre de frække Skiønheder; hvor ville det da gaae hende. Jomfrue R. ville sige, at hun var en Bonde-Pige; Jomfrue W* at hun ikke forstod at snyde Mandfolkene; Jomfrue D * at hun var tvungen for sin Kierestes Skyld; Jomfrue C. at Forældrene havde givet hende en dum Opdragelse, og Jomfrue T * * at hun ikke forstod at leve. NB. Den Pige, som forstaaer at leve, maae det mindste have havt et halv hundrede Kierester, og maae, ligesom velbenævnte Jomfrue T**, have en heel Roman at fortælle om dem hver. — Jomfrue S * * gav forleden sin Kiereste Kurven, fordi han

44

lod hende i Fortroelighed vide, at Han troede, at hun var dydigere end smuk. Den grimme og skrublede Jomfrue C * * fradømmer alle Skiønheder deres Fortrin, fordi hun meener derved at skrive sig selv ind i deres Klasse; men taer sig ey vare for den satyriske B *, som ofte bejaer hendes Meening» og kysser hendes Haand, fordi hun skal faae Mod paa at give ham rigere Materier til at lee af. I Gaar pryglede Jomfrue L * * sin Pige med Bakkelsejernet, fordi hun kom for Skade og sagde : at Meel-Mandens Datter, ligeover fore, var smukkere end Jomfruen. Kort: man maae heller tilskrive Fruentimmeret Lætfærdighed end Hæslighed.

Eva tabte baade Næse og Mund over disse nye Galaner. Den eene (syntes hun) plukkede Blomster og forærte hende en Bryst-Buket; den anden klappede hendes Arme; den tredie beskuede og beundrede hendes smukke Fødder; den. fjerde spændte hende om Livet og roeste hendes nætte Talje ; den femte stiael sig et Kys; (endskiønt hun gjorde sig næsten værgeløs af bare Glæde, saa at Tyven fik in-

45

gen Straf) den siette lod sin Haand faa læmpelig glide bag fra hendes Hals ned paa hendes Bryster, og begik Smaafeyl mod det siette Bud; Den syvende lirkede med sine Fingre saa lættelig oven paa hendes fiine Skind-Buxer. Eva syntes at hun vidste ikke, hvad hun ffulde sige til alt dette Spøg. Hun syntes at alle disse Folk vare saa vindskibelige i at opvarte hende, at Sveden sprang ud af deres Ansigter. Snart fløy de hid og snart did; aldrig saasart havde de krammet hende paa den eene Side, førend de vare omme ved den anden. Hun sad som en Due, Vingerne er stækket paa, og disse kroede sig for hende, ligesom Kropperterne paa Duekræmmerens Tag; og Stratenjunkeren mar han sætter sit Kallekeyds tilrette udad, i det samme han spanker forbi den rødhaarede Jomfrues Vindue. Vore Modens Fruentimmer sidde ey saa taalig som hun i offentlige Sælskaber. Naar man staaer paa Luur bag ved Alkaaben i Sengekammeret, saa kan man faae Snue til at see Frøken K * saa spagfærdig, som et Lam, der føres til Slagterbænken. Eva syntes at hun lod dem længe smause hos

46

sig, indtil hun endelig i denne Forvirring huskede paa at hun var gift. Hun syntes da, at hun af Frygt for Adams Ankomst stødte dem alle med Vrede fra sig. De troede i Førstningen at hendes Hidsighed var forstilt; men hun syntes at hun tog et Riis, som var falden af Træet, og pidskede dem over Fingrene med; da de mærkede dette, takkede de Gud for Flugten og kronede hendes Artighed med tusinde Skamflikker. Et Øyeblik efterat hun havde sparket disse Artillerister bort fra sine Batterier og ladet dem smage sine Spidsrødder, saa kom en Fyr springendes til hende, som ret havde er tækkeligt, andægtigt, blyefærdigt og yndigt Ansigt, ligesom den unge Skolemester, som har insinueret sig hos sin Principalinde. Ja han var saa yndig iblant Menneskens Børn, som en Natfirole iblant Blomsterne.— Gid vi havde ingen deyllige Mandfolk, som kunne bære Nayn og Natfioler; saa skulle vi ikke see saa mange mørke Spøgerier at groe frem i deres Ansigter; og vi skulle Heller ikke væmmes for den Musikanter, som spillede saa længe paa Plagegodindernes Skal-

47

meye, at Stykkerne af hans Næse dandsede ned paa Jorden. —Det var en Musikus og der var en Dands, som var underligere end da Træerne dandsede! — Han nærmede sig til, med en Mine, som lovede hende den helligste Forbeholdenhed, og den theologiske Pebersvends Mætresse seer ikke skinhelligere ud end han. Han snoede sig om hende ligesom Slangerne om Heroldstaven, naar Retfærdighed og Fred kysser hverandre. Hun syntes at han puldrede hende baglænds om i Græsset; ret ligesom Officeren, der betaler Hyrekudskekonen i løbende Myndt paa Høe-Lostet, for hver Tuur han kører med sin Mætresse omkring i Byens Gader om Aftenen. Hun syntes meget vel om ham og det gysede i hende hvergang hun blev blendet af hans Øyenstraaler. Hans hele Væsen havde for Resten saadanne Langfredags Lader som Præstens Portræt der staaer foran i Huusbestillingen, og han saae ligesaa aandelig ud som den barmhiertige Broder, naar han i Messeskiorten holder Aften-Andagt hos sin medlidende Syster. Kun hans Øyne, hans letsindige Øyne! dem frygtede hun allene for

48

thi de kunne være Aarsag i at hans forstillede Væsen ikke skulle kunne stikke Øynene ud paa Adam. Det er en Ulykke i vore Tider, at et ungt Menneske har et Par lyse og spillende Øyne. — Apropos en Historie desangaaende! Forleden Aar var der en skaldet og svindsottig Bibelnavere, som i Formular af Salomons. Høysang eller Ordsproger friede til en ung Pige. En Person, hvis Liv har mere Forvandlinger end Ovidii Metamorfoses; en Person som seer mere forliebt ud, end han er; en Person som ikke seer saa ærværdig ud, som Dorthes Synge-Chor i det sorte Safians Bind, ey heller saa beleven, som Enkefruens Kammertiener; en Person, som veed at Fruentimmerne, af Skalusie, heller lide et hæsligt Abelkatrinebodes Ansigt paa et Menneske, end er der ligner er haardkogt Æg, Skallen er pillet af; en Person som frier til Pigen ikke med Poenitentses Prædikener, ey heller med Brude-Taler over Tobiaë Ord: Tag fat paa Fisken, ey heller med et misbrugt Vers af Pontoppidans Psalmer; men han frier kun med nogle faa hemmelige Blik til Pigen. En

49

fon, som ikke veed at der er god Forstaaelse imellem Pigen og det systematiske Isabelle Gefæs; denne Person kom saa galt afsted, at han forliebede sig saa suttes i Pigen. Pigen forstod sig bedre paa Personens øyekast end paa Dødens Grimaser i Aabenbaringen. Engang da Personen gjorde mange Kalmukker ad Pigen, blev han fanget af denne evangeliske Fiskere, og saa skulle man have seet at han blev ivrigere, end Brochman, naar han kaster Kietterne hele Mundfulde Skriftens Sprog i Halsen; han tordnede stærkere end Sybillæ Spaadom, og sagde med en apostolsk Alvormlighed: Ven udi Herren! I har er par forargelige Øyen. —' Hr. L* * har udstaaet meget i Verden, fordi han har et lideligt Ansigt. Mange Piger laer ham see at de hæfte deres Skiørter for til; men fordi han vil ikke tage et Forklædefuld Rosiner af dem, saa blive de ham saa fiendsk som Præsten, naar han ikke faaer sit Offer. De ere saa æggesyge for at tvinge ham til at kysse deres Septer; men naar intet kan hielpe, faaer han Karkluden i Øynene, om han saa for Resten var

50

nok saa artig imod dem. Forleden maatte han flytte ud af sit Losement, fordi han ey ville løfte Kjøkkenforklædet fra Skorstenen i Vertindens Stegerse. Atter et andet Sted kunne Verten ikke taale at han saae paa Vertinden; For ikke at være overseet af en Ugle, sagde Verten ham ud af sine Værelser. Denne Vert bar sig klogere ad, end den som lagde Sag an imod den syge Præst, der loseerte i Huset, fordi han havde truffet sin Kone, skrævs over Sengen at berette den svage. I hvorom alting er, saa vare de begge to anderledes end den rødskæggede Væder, som lever sommetider as Høe og Hakkelse, naar Officererne, der loserer i Huset, laer sig traktere med Sukkerbrød og Makroner af hans Kone. Hans deylige Matrone giver sommetider een af Officererne Penge til at spandere Comoedie paa Manden, for at faae Ham saa længe af Veyen, som hun vil brase op for disse sultene Kavaljerer, der ellers maae leve af Kamis-Brod, naar de har feyet deres lehning ud i Basset og Passadiis. Hun kierer sig heller ikke meget om ham, endskiønt han er nærværende; men man rydder jo og en Steen

51

af Veyen som man kan træde over. Det er artig at see, hvor gladelig denne Stakkel kysser sine Officerer; hvor høyhiertet han er over at have saadanne blanke Karle til sine Duusbrødre, og hvor han fryder sig i Aanden, naar de punser Forstanden fra ham, imens de varmer Hænderne inden for Konens Knæforklæde. Naar de nu har leyet Blindebuk med ham om Aftenen, saa husker han ikke meget paa om Morgenen hvor mange Penge han har i sin Lomme. Konen passer da paa Udspillet og Hexer Pengene gandske behændig udaf Buxefikken mens han endnu drømmer paa sit grønne Øre og nyner paa den Rundar og de mange appetitlige Drikkeviiser, de sang for ham Aftenen tilforn. Om Søndagen naar Officererne ere frie for Kirkeparade, saa giver Madamen fine Piger Lov at gaae i Aftensang; Mens de er ude skal da vores huuslige Verrinde eftersee alle Sengene om ogsaa Pigerne reeder dem ret og rystet alle Dynerne lige ned til Bunden. Hun bruger den omhyggeligste Eftersyn hos den Officeer som har de laskede Kiæver og den nydelige Majorsmave. Hans

52

Sengebaand, som er indviklet, sætter hun tilrette og giver ham en skikkelig Irettesættelse fordi han kunne have sagt hende denne Uorden i Gaar da Pigerne, som ere ham paa Halsen, vare hos deres Fiskebløder; Hun ligger sig ned paa hans Seng og prøver om den er blød nok; men han viser hende i hvad Stilling han ligger om Natten. Engang kom en Skoptikus for at besøge dette Lamme-Hoved, jeg meener Hanreyen. Der hængte et deylig Portræt af et halv-voxen Foster paa Væggen, som just lignede den omtalte Officeer. Skoptikussen spurte hvad der var for et Portræt, og den kydske Madame forsikrede paa sin Ære at det var hendes dødfødte Søn. Ach! svarte da Kritikussen, det er et deyligt Billede; det har saa mænd Herrens Næse; intet mindre end det, svarte hun; men det ligner mig; thi hun vidste ikke at han ved Herren forstod Løjtnanten. Hun havde engang, da Løjtnanten havde et slet Fruentimmer paa sit Kammer, ivret sig saa meget imod ham, at Fosteret var deraf død i Livet paa hende; thi hun kan for sin Død ikke lide Uordener i sit Huus, Mens

53

Konen spiller paa Klaveret for Officererne, saa maae hendes Mand sidde i en gammel Faareskinds Pelts og vugge. Vaagner Barnet førend hun vil have det; ach hvilken Ulykke er der da ikke bereedt til den arme Mand! Forleden leyede han en Kareet til sin belevne Kone og Officererne, at de kunne faae Matrosernes Liigsalme over den stegte Oxe at høre. Han vilde hellere lade hans Kone have Æren af at kiøre med Officererne, end han skulle selv betage een af dem sin Plads i Kareten. Konen er jo Mandens Krone, og naar Konen kyskes paa Haanden af en Adelig, saa troer Manden, at den Adelige i det samme viser, at han tilbeder sig; naar Officeren sidder hos Konen, saa troer jo alle, at Manden er anseet for en halv Adelig blant Adelsmændene. Mens Officererne inden i Vognen gatter sig hos Konen ved forskellige Logrerier, saa løber Hanreyen og nisser bag efter Vognen ved Siden af Stue-Pigen (Leene) som bærer Rød-Viinen og Søster-Kagen i et hvidt Tørklæde. Engang imellem stripper han hen til Vognen, tager fat i Karet-Døren og

54

gier sig den underdanige Frihed at stige op paa Fodtrinnet for at titte ind til sin naadige Kone og Velbaarne Løjtnanter. Han dræver nogle tørre Komplimenter ud igiennem sin stakaandede Hals, og de svarer ham med Smiil, som tilkiendegiver den hemmelige Foragt de bær mod ham i deres Hierte. Ihvor taasset denne Hanrey var, saa havde han dog sine egne Betænkninger over at det Kongelige Herskab ikke ville være Vidner til den glade Friemodighed, som Romen foraarsagede hos Matroserne; thi han var ogsaa forleden Løbere for sin Kones Vogn, som han spanderede, fordi hun skulle faae Kongen at see ved Perfors-Jagten; men uden at opnaae sit Ønske; saasom Hans Majestæt just den Gang for vigtige Forfalds Skyld lod afsige Jagten; saaledes udmattede han denne Gang sine Been og bortslengte sine Penge forgieves; men her fik han dog faa meget for Sit, at han saa Matroserne sprang om i deres Kalve-Dans og hørte det veltalne Øls Meening om Statens Anliggende. De kiørte hiem i Mørke; men fordi han var bange for at

55

glemme, i hvilken Vogn hans Kone var (thi der var mangfoldige Kareter ude for at see, hvorledes Matroserne ville stille deres Blødtørstighed paa den stegte Oxe) saa lod han Pigen sætte sig op paa Kudskesædet; men han selv sprang bag paa for at være i den friske Luft. Det faldt ham ret behageligt at hænge bag paa; thi havde han sat inden i Kareten, saa kunne han ikke have talt, hvor mange overspyede Matroser der laae Knippeviis og gylpede i hver Postvogn der kiørte dem forbie. For ikke at blive opholdt i Vester-Port af de mange Vogne, saa befalte den eene Løjtnant, at Kudsken skulle kiøre om til Nørre-Port. Da de kom til Nørre-Ports Bom, sprang Tieneren af og greb i Lommen; men da han kunne ikke finde andet end det Stykke tørre Bred, han stiael sig i Spisekammeret, til Froekost, saa bad han Løjtnanten at levere sig en Mark til Port-Penge; thi der resteerte endnu saa meget paa den forrige Maaneds Kostpenge, som Løjtnanten ikke havde betalt. Forlad mig — min Læser! — at jeg glemte at fortælle, at Madammen laer hver af Offi-

56

cererne, for et Skin Skyld, betale 3 Rdlr. maanedlig for 3 Rætter Mad om Dagen og saa megen Punch, Rødviiin og Kaffe, de gider drukket. Hanreyen laer dem Have det saa billigt, siger han, fordi de ere Hans gode Venner; de skal være ham til Moerskab, og Maden ikke smager ham, uden naar han har Sælskab ved Bordet.

Var dette ikke een eyegod Mand? Havde Eva havt saa gode Tanker om sin Adam, saa havde den Fyr, som hun drømte om, ikke kommet hende saa betænkkelig fore. Eva syntes, at hun hastigere end Lynilds-Straaler fløy bort fra denne og forstak sig i en Ellebusk; thi hun tænkte: kommer Adam i det samme, faa blir han ti Gange galere end han er. — Saaledes løb den unge Frøken (som for nogen Tid siden blev tvungen af sine Forældre til at tage Døden af Lybek) Ud i sit Kiøkken, da hun hørte at hendes gnavene Mand kom klumpendes paa sine podagraiske Been op af Trapperne, og jagede Kammerpigen (som hun kort tilforn havde viist udaf Stuen) ind til sin Skriftefader, for

57

et faae ogsaa nogle af hans aandelige Sententzer paa Hiertet. Jomfrue VV ** bar sig fornuftigere ad, da hun forleden i det skumleste Mørke skimtede sin statskloge Fader oppe i Gaden at komme prægendes med sin Elphenbeens Stokke-Knap, i et lærd Sælskab af Peer Larsens forsølvende Borgere. Hun stod just i Døren og fik hendes Rettighed af den adrætte Underofficer, som fik lokket hendes Hierte fra hende, da han havde Raad til at forklæde sig i Studenter-Kioelen, som han havde laant. Til god Lykke havde hun sit Kammer fra Kat og Skarn i Forstuen. Der tog hun ham ind med sig. Pigen, som mødte Papa i det samme han kom i Døren, fik Ordre at slaae Døren i. Hun forstod at slaae den saa eftertrykkelig i, at det gav et Rabalder i heele Huuset; dog uden at Døren kom i Laas. Denne Kammerpige er Jomfrue W ** s Raadgiverinde, Geheimeraadinde, Hovmesterinde, Trøsterinde, Postmesterinde; og Jomfrue W ** vil befrie sig fra det hæslige Øyenavn man har givet hende, saasnart hun giver sin Al-Ting-i-Alle Afsked, aldrig

58

laer disse Embeder mere forvaltes af sin Tienestepige, og flytter hen i en anden Gade.

— Jomfru G **, den uskyldige Pige, tør ikke sidde inde i Stuen naar Hr. L. er der; fordi at Faderen ikke skal troe om hende, at hun elsker sin Kiereste; thi de gammeldags Pengevragerer taale ingen Forlovelsemaal. Derfor maae hun flye ud af Stuen naar han kommer; ligesom Eva, der fløy fra sin fliolblaae Fyr ud i Ellemosen. Her syntes Eva at hun stod i Vand lige til det Sted, hvor hendes Hofte-Puder burde sidde. At hun drømte om Vand, det skal, efter vore troeværdige Ammers Erfaring, betyde Graad og Taarer. Saaledes græd Jomfrue F ** forleden, fordi den dumme Hr. Spark (med de deylige Øyne, den anseelige Mave og de velsignede Lægge) som i en lang Tid havde giort Kuur hos hende, blev vist Døren af hendes Fader. Den Veltænkende Jomfrue maatte ogsaa udøse sine bittre Taare, da den vittige og eyegode Student, som hun ret Hiertelig elskede, blev forbudt Huuset; fordi Faderen var kommet efter, at han ingen Arvekapital havde efter hans Moder, og at

59

Faderen var ikke saa riig, som der gik Ord af. Jomfrue H ** græd, fordi hun ikke maatte faae Tilladelse al kiøre allene med Løjtnant B ** paa Komeden; men at hun skulle tvinges til at have hendes sladdervurne Syster med. Skræderens Jomfrue græd og lamenterede at hun ikke kunne gaae i Kongens Hauge med Brændeviinsmandens Jomfrue (som gaaer med den Guld-galuneerte Frakke) fordi hendes Fader, den Skatteborger, ikke ville tilstæde hende en Pose i hendes Saluppe. Jomfrue K **s Øyne vare i Gaar røde af bare Graad, fordi hun maatte sidde og vugge og ikke kunne komme til hendes Løjtnant, som hun just havde stævnet ind paa Kaffe, hos Styrmandens Enke, der lever af at koble og giøre ulykkelige Partier. Skoeflikkerens Datter, som den ugifte Kapitain har skabt om til en Frøken, græd over Haarskiererens Forsinkelse, som maatte sætte hendes Top ti Gange om, inden den kunne klæde hende saa got som Geheimeraadindens. Da den theologiske Kandidat aabenbarede sin Kierlighed for Kammerpigen, saa gav hun ham en ævig Troeskabs-Eed, og

60

græd, fordi Græven saa skammelig havde forladt hende; endskiønt den gode Theolog, i Følge af det ottende Bud, troede at det var Aanden, som rørte hendes Hierte med de mange vigtige Sprog og bibelske Billeder, han brugte til deres Kierlighed. I Forgaars lod Jomfrue S * mig føle paa hendes hvide Lommetørklæde, hvor vaadt det var af alle de salte Taarer hun havde ladet flyde deri. Da jeg spurgte om Aarsagen, saa sagde hun mig, med Taarer i Øynene, at Pigen havde Dagen tilforn væltet Kaffekanden om paa alle hendes Kierresters Breve, i det samme som hun sad og ville sortere dem og binde dem i ordentlige Bundter; men at intet fortrød hende meere end at det deylige Bindebrev (som var saa smukt skatteret med Farver og forært hende af Skildrereren, hendes nærværende Kiereste) ogfaa var bleven saa liderlig skamferet. Mad. E* havde ikke havt sin Mand i aatte Dage førend hun græd og stampede af Arrighed paa Gulvet, fordi Manden sagde at der gik for meget med i Huusholdningen, og ville ikke give hende to gange kaffe om Dagen, som hun

61

dog altid havde faaet hos hendes Forældre; thi de handlede med Thee og Kaske; Slagter-Madammen, som er saa korpulent som Salig Anne Kyllings, hujede i den høye Skye; beed sine Læber af Forbittrelse, græd faa væemodig og trampede med saadan lver i Kiøkkengulvet ar hendes udstoppede Mave gik ud og ind ligesom en forjaget Hoppes, og hvorfor det? ikke for andet, end fordi Manden i Alvorlighed sagde hende (da han kom hjem med en Flok syge Kiøer og Stude) at Han ingenlunde ville taale, at hendes mange Sladder- og Renne-Kiellinger skulle have hver sin Stumpe at løbe med, naar han var ude i Landet. Den unge Frue Z * havde ikke Søvn i sine Øyne i tre Nætter; væddede Dynerne med sine Taarer og vendte Ryggen til sin Mand, fordi han med en oekonomisk Ømhed havde foreholdt hende: at hans Løn var i Alt kun halvtredie hundrede Rigsdaler, at der var altsaa ikke Raad til at give hendes Opsætterske hver Uge 2 Mark for at sætte en anden Mode paa hendes Kisseralleker (saaledes kaldte han de høye Sætter) og at hun følgelig maatte vænne sig til at sætte dem

62

selv op. Kokkepigen tørrede sine forgrædte Øyne hundrede Gange af paa sit Kammerdugs Kjøkkenforklæde, hun ikke maatte gaae i Weysenhuuset i Examen, naar hun havde toet op. Hvo skulle vente saa stor en Hunger efter Ordet, hos en Pige, som gaaer over Maden i sin Huusbonds Kjøkken? jo! jo! denne Pige elsker sin Gud og Bryggerkarlen i den guul-rødstribede Kallemanes Trøye rækker hende sin Psalmebog. Engang da den hovedrige Gniere gik omkring i sit Kjøkken og snusede i alle Potter og Krukker og Bøtter og Gryder, fandt han at Huusholdersken havde puttet en Skaaldekage bag ved Fyrtøyet paa Hylden; Denne Kage havde den godhiertige Pige selv opslaget og selv kysset Bagersvennen, fordi han skulle besørge den til Bagerovnen; thi hun ville forære Snedkersvennen den til Fesperkost, fordi han hævlede de grove Spaaner af hende. Huusfaderen katekiseerte det syvende Bud for hende efter Huustavlen, og græd fordi hun den Dag maatte gaae qvit af sin Bekomst hos Hans; thi Lige for Lige, om Venskab skal holdes. Engang da

63

Manden laxerte for at uddrive sin Melankolie, skulde hun bære Stinke-Potten (*) ned i Orangerie-Huuset. Den stakkels Mand havde nær ærgret sig en nye Sygdom paa Halsen, da han befalte hende dette, og hvilken svær Samvittighed ville da have straffet Pigen; thi aldrig saasart havde Befalningen røget ud af hans Mund, førend Pigen rympede sin spidsfindige Næse, og lod ham, i en halv grædende Tone, vide, at hun ey var vant til at bære saadan noget: saasom hun havde tient hos honette Folk. NB. Han havde faaet hende fra en Garteneer, hvor hun i brune malede Spande havde kun baaret Frugt ud af Haugen om Natten. For ikke at være den Syge til Forargelse, saa overtalte hun sig til at gjøre det hun saa nødig ville. Da hun gik vaerløs ned af den øverste Trappe, saa hælde hun Krukken alt for meget, at en Lavendel faldt til al Ulykke paa hendes Hænder, som hun nyelig

(*) En Stinkepotte er en Porcelains Krukke Med to Ører; hvori man legger nedsyltede Roser og Lavendler, som sattes paa Komoden, under Speylet i fornemme Huuse, for at gjøre Lugt i Stuen. Vid. Eegholms Catalogus,

64

havde toet. Den kolde Sved løb ned af hende, af bar Forskrækkelse, langs ned ad alle Trapperne græd hun saa bitterlig, som et Barn der er pidsket. Ane havde nær grædt sine Øyne ud, da den retsindige Huusmoder lærte hende til at tage alle de Busseronner, Beegbuxer og blaaestribede Skiorter ud af Vaskerhuuset, som hendes Piiter havde sneget ind igiennem Mellemdøren, og som den tjenstvillige Ane havde lovt at ville toe for ham; thi hun vasker alt hans Smaatøy; hvorføre skulde hun da ikke blive bekymrer, naar en ubarmhertig Skiæbne nægter hende at toe det Store? Piiter troede al Anes Vrangvillighed var skyld i at hans Tøy blev kastet ham for Næsen igjen; derfor maatte hun og, to a tre Aftener derefter, med modige Taarer, raabe efter denne fortørnede Begtamp, som hendes Siel elskede. En Examen i Børnehuus-Kirken har aldrig gjort mig saa bevæget, som forleden, da jeg saae denne elendige Pige græd.- Og hvad havde hun da vel gjort? Hvergang hun havde faaet Penge til at gaae i Kielderen med, saa havde hun borget det hun skulle købe, og foræret

65

hindes Slikmund Pengene til at købe Skraae-Tobak for; thi hun kysser ham aldrig med mere Fornøjelse, end naar han har Skxaae i Munden; Ingen Under! saasom sligt et Kys falder i det Saftige. Kielderkonen havde sagt det til hendes Madame; men Madamen var saa sagtmødig, at hun overlod Straffen til hendes Datters milde Strenghed, som bestod allene deri: at de tog Anledning, af hendes Daarlighed, til Latter; men denne Latter gik Ane saa nær til Hiertet, at hun græd saa Vandet løb ned af hendes blaae Jydetrøye og bejamrede sig, at Himmelen saa slet belønnede hendes Oprigtighed imod Piiter. Kisten flikkede sine Fingre efter den smækre Tiener hos Capitainen, og tog ham ofte saa venlig i hans studsede Knæbelbart, inden hun fik ham paa sit Slæbetov og overtalt til at forære sig en ung Rekrut. Endelig tog Tieneren Ungen under sin hvide Kittel, listede sig ind i Kjøkkenet og satte ham paa Skiødet af hende, som hun sad paa Skorsteenen og skulde lave Wassersuppe til hans Herre. Saa endeklemt Kisten havde været, inden hun fik Tieneren forlokket,

66

saa hjerteklemt blev hun siden, da hendes Kierlidtgot (eller Svoger eller Sødskende Barn; Hvad man vil kalde ham) tog bort med Capitainen i en anden Garnison. Hun mærkede da en forskrækkelig Hævelse i sin Mave, af de Par Smuler hun havde smagt as sit Menneskes Kamisbrød. Da hun nu efter nogen Tids Forløb var bleven saa trivelig, at hun ikke kunde bære Vandspanden op ad Trapperne, gik saa langsom og rokkede med Torvespanden paa Armen, naar hun gik til Stranden, og neppe kunde komme ind af Spiiskammer* Døren, saa skulde man høre hvad Ondt dem ne arme Pige maatte udstaae af sin Madame; hvor hierteklemt og forsørget hun maatte sukke med sin Byrde; hvor mange Forbandelser Pigen udøste over Tieneren (i det hun skieldte ham ud for en Bedragere, Hestegnavere og Skoepudsere) og over hans Patrontaske, som han havde ladet hende beholde til hendes egen Ulykke. Madamen truede hende, hver Dag Gud lod skade, at hun vilde

jage hende med samt hendes Pikkenilleke paa Døren. Hvad kunde da denne forførte Pige andet, end trøste

67

sig ved Cassen paa Amalienborg, hyle, tude og græde, saa alle de hellige Engle maatte ynkes over hende. — See andægtige Læsere! saaledes er Evas Drøm om Vand, bleven opfyldt i vore Tider; I hvor haanlig Adam opførte sig mod Eva, og i hvormeget hun syntes i Drømme, at han foragtede hende, saa syntes hun dog at han var skalue; uden Tvivl fordi Adam havde viist sig skindsyg mod Eva, med vaagende Øyne. Hvem ligner da vel Adam i vore Tider? Studenten Msr. * * *, som efter at have prøvet alle Slags Piger, slog sig til Roelighed hos en lille Pige, som og ville have sig en Kierreste. Naar han spadserer med hende, saa skuuler han som en Hønsetyv og setter Hatten langt ned i Øynene, af Frygt for at nogen af hans gamle Dusøstre skal komme og klappe ham. Forleden da en Person nærmede sig til det Fruentimmer, som er hans Kierreste, allene for at vide hvorledes han saae ud, saa løftede han Skuldrene et Qvarter over det sædvanlige Sted; puttede Næbet ned i Brystet, som Kropperten, og mumlede igiennem den nætteldugs Halsklud

68

til den omtalte Person: Milt Herre pak Dem! — Personen bemærkede en Slags Rystelse over hans heele Legeme, i det samme som han gandske koldsindig svarte ham: Jeg vil ikke forvirre Deres Kierlighed. Den skalue Protestant svedede imidlertid den kaalde Angestens Sved, og man kunde ved den klarskinnende Lampe see hvorledes all hans Rødme (som ligner Amagerpigernes i Frostveyr) steg ham op i Ansigtet. Saaledes kan en Mulvarp foraarsage et stort Jordskielv, uden selv at vide deraf. Det er sandt min gode Hr. Student! endnu er par Ord; det jeg vil sige dig, er ikke andet, end dine Forældres forslidte Pølse-Snak. Hvorlænge Har du studeret flittig, og gjort dig værdig til en eller anden Bestilling i Staten, inden du har studeret Kunsten at forlokke Piger. Det har ingen Sag været for dig) ved det du seer saa got ud som Bagerens Søn) at faae dig en Kierreste om Halsen; men meener du at det ikke er Synd, at lade en uskyldig Pige qvæle sine unge og muntre Aar bort; thi endnu troer jeg ikke, at du kan ernære hende som Mand, inden tive Aars

69

Forløb. Den Tid du anvender Paa at løbe og kisselinke med hende, anvend du den paa et læse, og om du var et Faarehoved, saa lærte du sagtens saa meget Mundpladder, du behøver, til at faae den sorte Sløykiøle paa. Var du alt bekiendt af dine Medbrødre og Publico, for at være duelig til noget i Staten, saa ville jeg nok tillade dig at betle om Frierkys; men saasom dine Medbrødre kiender dig ikke og Publicum ved ey af at du er til, hvor daarligt er det da ikke, at du vil forjaske en uskyldig Skiønhed. Din lille Svidske tænker, at hun er vel hulden med en Student; men hun er sandelig hildet med dig, om du ey besidder Vittighed, en aaben Hierne, god Læsning, god Forstand, god Erfaring og et got Hierte. Hvor vil da din Stymper bilde dig ind at blive skalue. Hr. B * er en ung Student som ligger ved Akademiet. Endskiønt han var af en Blodriig Natur, saa Havde han dog saaledes fordybet sig i Læsning, at han sielden huskede paa at der var meere end et Kiøn til. Naar han var i de Sælskaber hvor Fruentimmerne ere Gudinder, saa viiste han

70

sig ikke faa stiv i Ryggen, at han jo tillige med de andre Tilbedere, skrabede og bukkede og smigrede og kyste paa deres Haand; endskiønt alt dette Giøglerie aldrig rørte hans Hierte, eller var ham hinderlig i at anlægge sin Tid vel. Langt om længe blev han bekient med et Fruentimmer, som var yndig uden at gjøre sig Umage derfor; behagelig uden Koketterie; fornuftig uden Selvklogskab; og havde et Ansigt som lovede den uskyldigste Siel. Hendes Ord sat hun hverken paa Stylder eller paa Hosesokker. Guldringe gjorde ikke hendes Fingre deylige; den tyrkiske Dragt, var ikke et Skaberak paa hendes danske Legeme, og den guldgalunerede polske Hue, var hende ikke behielpelig til at forblinde Studentens Øyne. Han erindrede sig endnu saa meget af Senecæ Læreregler; at Klædedragten ikke kunde drage hans Opmærksomhed til sig. Studenten havde hidindtil været en afsagt Fiende af Pedanterie, og aldrig nogen, uden han selv, har kunnet overtale ham til at troe, at en Pige formaaede at omskabe ham til en Pedant i Kierligheds Sager. Men vi saae inden en

71

kort Tid, at vores ligegyldige Kloster Disputator blev gandske forvandlet. Den Iver han brugte i at tilintetgiøre en soelekkaar Sandhed, mistede sin Braad, da han forgabede sig i denne Pige. Den Omhyggelighed han havde anvendt paa at vinde Disputatzer, forødte han nu paa at vinde Pigens Hierte. Hans Mund, som næsten var forslidt ved at giennemhegle Brocman, brugte han nu til at Catekisere for Pigen. Hans Tunge, som han for hvædsede imod Forskierernes Dumhed, med falske Lovraler, den maatte nu holde her til at sige hans Hiertes Meening. I Steden for, at han for havde valseret paa Studi-Gaarden, indfundet sig ved Kloster-Bordet, skikaneret og bleven skikaneret ved de fleeste offentlige Disputatzer, saa var han nu bleven usynlig paa alle disse Stæder; man saae ham allene, at disse hvert Øyeblik paa Dagen ind til sin Glut, for at gjøre sin Opvartning hos hende. Hans philosophiske Sætninger bleve forvandlede til forliebte Arier; hans physiske Undersøgelser til

Kys: Syllogismer i Barbara eller Rhabarbra,

bleve nu anstillede hos Barbara. Hans Glæ-

72

de over den Seyer han indlagde over Dosmere, blev nu omskabt til Elskovs Qualmer; hans Flid i at studere halve Nætter igiennem, udøvede han nu i at spasere i Snee over Knæerne, paa Gaden om Aftenen, for at faae sin nye Minerva i Tale. I steden for at grunde paa at reformere Philosophien og Theologien, morede han sig nu mangen en udslagen Nat med at sukke over Skiebnen, som nægtede ham at komme i Besiddelse af sin Skat; med at tænke paa de opbyggelige Samtaler, han havde havt med hende, Aftenen til forn; med at udfinde søde Ord til at sige hende; med at berede sig til et Kierligheds Brev eller til en Viise. Forunderlige Forvandlinger! Ligesaa haardnakken han havde været i at forsvare sine naturalistiske Sætninger, ligesaa Skalue var han nu blevet. Engang da hun rakte Tieneren et Brev ud af Vinduet, kom han, uden at hun ventede ham, tilgaaendes, saae dette: fløy ligesaa desperat ind i Faderens Stue, som Luther, da han spyttede i Vievandet; han ville have strax grebet fat paa Faderens Kaarde, som pleyede at staae imellem

73

Uhret og Vinduet; men saasom han ey kunne finde den, saa gjorde Han heller ingen Ulykke paa Tieneren; men lod sig forsøde ved Pigens Knæfald. — Jeg tør ikke indlade mig med at fortælle min Læser fleere Løyer om Skalusie; thi man har fortalt mig, at Folk krymper sig ved at give meere end en Mark for en Bog, om den var nok saa lystig skreven. Hvilken Skam ville det da ikke blive for Natklokken, om den ey kunne indkassere saa mange Penge i Authors Lomme, som den Rosin-bestukne Julekage i Kielderkonens, naar hun nemlig sætter den paa Spil og profiterer sin heele Vinterproviant, ved de mange Skoemager- Parykmagerog Skræder-Drenges Drikkepenge, som hun faaer lokket til at give hende et Kast. Jeg vil for Resten ikke bide mig i Læberne, om Evaes Natklokke skulle blive til ligesaadan et Inventarium paa Børsen, som den Silkekaabe, man hængte op under Loftet i steden for Tyven; vore Ammer viiste os den med Taarer i Øynene, naar vi Fastelavns Mandag besøgte Børsen, og fortalte os, at den havde hængt

74

der, som et Mirakel, i halvandet hundrede Aar, uden at fortæres; at Naturen havde opholdt den, til Skam for Tyven, ligesom den opholdte Israeliternes Klæder, til Ære for deres Skrædere; at den var et Beviis paa, at Gud ogsaa i vore Tider gjorde ligesaavel Mirakler, som i Mosis og Munke-Tidene, med andet meeee troeværdigt, som jeg kan ikke huske, fordi det blev mig fortalt, da jeg endnu var i min Daabes Pagt, og følgerlig troes endnu med en uoverbeviist Lettroenhed. Kulvsvierne frygter ikke saa meget for Dommedag, som jeg gruer for at Resensenternes Klokke vil kiime en opbyggelig Liigpsalme over Natklokken. Denne Kiimen vil maaskee skurre forskrækkelig i mine Ører; og jeg vil bære mig ad ligesom Madammen i Skienkehuset, der taer sig en god Slurk, naar det tordner, og kryber ned under alle Dynerne til Bunden af Sengen, at Tordenen ikke skal ramme hende. Er jeg saa lykkelig at jeg fortiener 5 Skilling til et Fierding-Pund Smør, paa Evaes Natklokke, saa kunne det hænde sig at jeg just stod hos Spekmatiis og svøbte Smørret i en af

75

Korrekturere, i det samme som to Arbeydskarle komme trækkendes forbie med Natklokken paa en Stang, for at bære den uden for Byen til Skierdsilden. Jeg vilde grine saa høyt, at Dragerne skulle af bare Forbauselse, over det Gab jeg slog op, lade Natklokken bløde sin Skoening i Rendesteenen. Ville de lade den dratte, saa var der dog nogen Fordeel derved; thi saa kunne jeg imidlertid putte mit Smør i Side Lommen, og lave mig til at gaae langs ad Gaderne og hyle bag efter disse Ubarmhiertige ligesom Konen, der græd bitterlig, da Fattiges Fogder tog hendes tre Aars Barn og reddede det fra at døe af Sult. Ilden ville formedelst denne Vædske blive barmhiertigere over Natklokken end Inquisition-Herrerne; thi den ville dog maaskee vægre sig ved at gribe fat paa Orangerie Huset og give mig Tid til at passe paa om Ilden ikke ville være ligesaa naadig mod den, som mod Speners Paradiis-Gærtlein, som aldrig kan opbrændes. — Jeg vil græde ligesaa ynkelige Afskeds-Taarer over Natklokken, som Konen (der i tre Aar tilforn havde været forlovet med hendes anden Mand) græd,

76

da hendes Bøn til Gud, om den første Mands salige Henfart, blev bønhørt. Jeg vil gjøre et ligesaa jammerligt Liigvers over den, som den rige Arving gjorde over sin Bestefader, som testamenterede ham alle sine Midler. Naar jeg seer at Natklokkens sidste Offerrøg himler, saa vil jeg sukke og sige: Kom igien og bid Skeer i to. Saa nær vil Klokkens Skiebne gaae mig til Hiertet; thi jeg forsikrer Dem, at hver en Linie har kostet mig saa megen Hoved-Svie, at Dokteren har ikke værre for at huske Ingredientzerne af sin Universal-Mediciin. Jeg har spækket den med saa megen Klygt, som der har villet flyde ud af Pennen, efterat jeg i Forvejen har banket mit Hoved; løbet hæsblæsendes om i min Kielder (hvor jeg loserer) og ofte sprunget op paa Kakkellovnen, for at opvarme Lebens-Geisterne. Et Foster er aldrig Moderen Fie rere, end naar hun har havt

stor Pine med det inden hun har faaet det stødt frem til Lyset; hvor kier maae da Denne Vanskabning ikke være mig, saasom mit Hoved er bleven gandske forrykket, inden jeg har faaet udtrukken alle disse Indfald. Denne Fødsels-Pine har og

77

foraarsaget, at mit Foster har hverken Hoved eller Hale; men ligner overalt er unaturligt Pindsviin. Gid jeg allene i Fødselen ikke havde forsprenget mine Kræfter saa meget, at man maae giøre ved mig ligesom Manden, der binder sin Kone ved Kakkelovnen, fordi han vil ikke taale hendes Moraler, naar han kommer sildig fra Viinkielderen; og gid det ey maae gaae mig ligesom den hellige Vægter, der paa alle Gader og Stræder omvendte Folk ved sin aandelige Oplysning og med sine andægtige Eventyr, saalcenge indtil han selv blev saa blind paa Forstanden, at han reyste til Herrenhut, og bad at han maatte komme i Daarekisten. Sara, som saalænge havde været ufrugtsommelig, kyssede og flikkede, uden Tvivl, sin nyefødte søn; saaledes har jeg sandelig ogsaa med en inderlig Glæde over min Natklokke, tit og ofte beseet alle Sømmene; men mig synes at ingen Steder har gefallet mig bedre i Syeningen, end Agterstingene. Jeg kan min Natklokke ligesaa got uden ad, som Jomfrue B * * (der har været en Kokette fra sin Barndom af) kan Pontopidans Forklaring. Jeg har gjort ligesom hine gamle Riimmagere i Knittelhartland, hvis Poesie smagte dem selv saa got, at de kunne syngede den omkring for Dørene, og mit Hierte har slaaet paa Tromme i mig af Selvbehag og Selvklogskab, saa at alles Jammerskrig, over mine usle Indfald, er derved bleven gandske overdøvet. Jeg sat vel ikke mit Navn paa Tittelbladet; thi det skal lade saa smukt, siger man; men jeg har dog kaldet heele Flokke, af mine Medbrødre i Syenaalen, til mig, og ladet dem see mit Arbeyde, og enten selv roest, eller aftryglet dem deres Berømmelse over mine Sting. Alle vil da nu herefter pege Fingre af mig arme stakkels skievbenede Skræder; men maaskee jeg faaer flere Arbeydsgiester; (mange af vore Mestere klage over Bekjendtskab). Dog! det kan jeg ikke troe

78

om mig! De forbandede Agtersting, hvad har de at bestille i en Natklokke. Faaer Klostermunkene fat paa Natklokken, saa vil den faae en Ulykke, som vil være saa meget desto strengere, som de ere Hadere af Fruentimmer-Kiønnet og af alt det, som ikke har en philosophist Orden; thi de raabe jo ofte med Bespottelse: In qvolibet libro philosophico debet adesse Ordo; Men det være langt fra at jeg er af de naragtige Skrædere, som vil bære Navn af Philosophien; Gud skee Lov, at jeg anseer det bedre at være Skræder end Philosoph. Sandt at sige: Aarsagen, hvorfor Natklokken er ikke syet ordentlig; da kan jeg lade dem i Fortroelighed vide (men for Guds Skyld fortæl det ikke til nogen, saa skulle man snart give mig Navn af en Optrækkere) at jeg ikke engang selv har vidst, hvad jeg har skrevet, og at jeg for min svage Hukommelses Skyld, som oftest, ey har erindret, hvor vidt jeg var i min Fortælling om Eva. Altsaa har jeg jo løyet paa den forrige Side; men mine Læsere ere vel vante til Skræder-Løgne. Det er en Lykke for mig at Resensenten endnu ikke har lært at kiende min Person; thi ellers kunne jeg vente mig en Kritik over mine Klæder i Steden for over Evaes Natklokke; dog jeg lyver i denne Henseende; man er meere billig end som saa; det var vel allene en Philermeneus, som for nogen Tid siden udspyede sin Hævngierrighed paa slig en Maade. Der er ingen Blodbad skabt allene for at opsluge de umyndige Skribentere, som endnu ikke ere skaarne for Tungebaandet. Den Selvkloge, som er øer i Hovedet af sine egne Vittigheder, bliver badet af Badstuemanden, for at faae de usunde Vædsker uddrevne. Det er græsseligt at falde i den levende Biørns Kløer. Vil man troe at jeg er en femten Aars Plak, og henregne alle Feylstingene i Natklokken til min Læremesters forsømmelige Eftersyn, saa takker jeg dem mangfoldig; thi man overbær jo i Vanvittig-

79

hedens Tider, Vil man tænke at jeg har slaaet mig fra Verden og hævner mig i min gamle Alder paa den, for alle de ulykker, som Har givet mig gode Nakkedrag, hvergang jeg har skeyet ud fra den rette Livets Vey; saa kan jeg fortælle dem at det er mig gandske ligegyldigt; det er jo gierne et graat Skiæg, som man bær meest Ærbødighed for i vore Tider, Enten jeg da har ingen Skiæg, eller et, som vor gamle ærlige Norkroses, saa vil man dog alligevel lade Naade gaae i Steden for Ret, i at bedømme Natklokken. Alt dette Preludium skriver jeg allene fordi jeg er saa bange for Kritikker, som Faarekyllingen for Bagerovnen. Jeg ville gierne roese Resensenterne, forskaffe mig deres Venskab og forære dem et par Hundrede Exemplarer af Natklokken, dersom jeg allene vidste om det ikke ville gaae mig ligesom den rige Candidatus Theologiæ, der pukkede sig et Præstekald til, da han havde forært den afdøde Pave (som Gabriel stødte fra Himmeriges Port) en Punsebolle af to tusind Rigsdalers Værdie; thi Paven svarede Studenten: man kiender Dem ikke. — Jeg troer, at vores yngste Sjournalist er den beste; thi Naturen og Kunsten sparede intet da de dannede ham til en fuldkommen Kritikus; Men mig dannede Naturen til en Abe. Jeg vil kaste mine Kokus-Nødder i Øynene paa alle mine Bagtalere, og vor retskafne Kritikus (som sidst fremskinnede paa de Lærdes Danske Skueplads) vil Med den beste Koldsindighed og fiineste Snildhed bevæbne sig mod alle de Piile, som Stamihakkerne sigte til ham. Tænk engang! hvor Galimathias roeser? ja! mine Venner! det er uden Tvivl for at faae en Patron for sit dumme Skrift. — Jeg frygter slet ikke for de Domme som Skalusie udstrøer; thi her er sandelig ikke skrevet noget, som jo enhver Skatteborger kunne have fundet paa. Nu veed jeg først hvor jeg er! Man pleyer gierne al være vidtløftigt, naar man taler

om sit eget og fordybe sig saa meget i sine egne Fuldkommenheder, at man glemmer baade Tiden og Steder. Gud skee Lov derfor, at jeg nu kom til mig selv igien.

Eva sad og fortalte Melchisedech alle hendes Nattesyner i Troessyldighed; men Adam kom luskendes paa dem kløede Eva dygtig af, fordi hun havde tilstædet Melchisedech for megen Frihed, og Eva flyede i bare S***** i de tornefulde Buske, hvor alt det kaade blev revet af hende. Melchisedech havde løst Baandene op paa Evaes Natklokke; saa at hun af Angest over Adams Ankomst ikke huskede paa at binde den sammen om sig igien; men efterlod den til Mel chisedech, som tog den paa Armen og salverede sig med Flugten. Hvorledes at Melchisedech, eller Englene, eller Apostlerne, eller Munkene har tumlet om med denne Natklokke eller ikke, saa er det vist at den er funden, heruden for Byen paa den nye Kirkegaard, af en Graver. Hans Drøm, som den her er fortalt, var i Lommen og skreven med saadanne Karakterer, som Kielderkonerne bruge til at optegne deres Kroerskers Gield; thi just saadan en seedmundet Madame hialp mig til at losse dette Væv. — Er der nogen som tvivler om disse Sandheder, saa vil jeg vise dem hen til Johannis Aabenbaring og love at bestyrke dem med ligesaa eftertrykkelige Beviser, som Martyrerne aflagde for den christelige Religions Rigtighed.

P.S. Historien kunde være vidtløftigere udført; men Vidtløftighed taer for dybt i Publici Pung.

Kiøbenhavn trykt hos P. H. Höecke 1771,